

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 26. maj 2015
(OR. en)

9242/15

DEVGEN 82
SOC 348
ACP 86
ONU 71
RELEX 427

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Vedr.:	Rådets konklusioner om kønsaspektet inden for udvikling

På mødet den 26. maj 2015 vedtog Rådet konklusionerne i bilaget til denne note.

Rådets konklusioner om kønsaspektet inden for udvikling

1. 2015 er et afgørende år for ligestilling mellem kønnene, menneskerettigheder og empowerment af kvinder og piger i den globale sammenhæng i kraft af de mellemstatslige forhandlinger om udviklingsdagsordenen for perioden efter 2015. I den forbindelse skal der sættes særlig fokus på fremme og gennemførelse af kvinders og pigers rettigheder, navnlig i lyset af 15-årsdagen for FN's Sikkerhedsråds resolution 1325 om kvinder, fred og sikkerhed og 20-årsdagen for vedtagelsen af Beijingerklæringen og -handlingsprogrammet. Rådet bekræfter på ny sit engagement i gennemførelsen af Beijinghandlingsprogrammet, Kairohandlingsprogrammet og resultaterne af revisionskonferencerne og gennemførelsen af forpligtelserne under konventionen om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder. Det glæder sig desuden over den politiske erklæring, der blev vedtaget på 59. samling i FN's Kommission for Kvinders Status, og opfordringen til fuld gennemførelse af kvinders og pigers fulde og lige udøvelse af alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder samt opnåelsen af ligestilling mellem kønnene og empowerment af kvinder og piger i alle livsfaser.
2. Det arrangement på højt niveau om empowerment af kvinder og bæredygtig udvikling, som formandskabet for Rådet for Den Europæiske Union afholdt i Riga den 2. marts 2015 i forbindelse med det europæiske udviklingsår, gav mulighed for at forny det politiske momentum og på ny bekræfte EU's stærke engagement i ligestilling mellem kønnene, social retfærdighed, ikkediskrimination og menneskerettigheder.
3. EU og dets medlemsstater er fortsat engageret i at fremme, beskytte og opfylde alle menneskerettigheder for alle. Rådet glæder sig over den førende rolle, som EU og dets medlemsstater spiller med hensyn til at støtte internationale initiativer til fremme af kvinders og pigers rettigheder, ligestilling mellem kønnene og empowerment af kvinder og piger, og opfordrer til fortsat samarbejde og koordinering med såvel FN-organerne, især UN Women, som andre relevante internationale fora og aktører. Kvindeorganisationerne er afgørende partnere for EU med henblik på fuld gennemførelse af kvinders og pigers rettigheder, ligestilling mellem kønnene og empowerment af kvinder og piger.

4. Rådet understreger behovet for en ambitiøs tilgang, der skaber forandring, for at tackle de underliggende årsager og risikofaktorer i forbindelse med kønsbestemte uligheder, diskrimination og vold mod kvinder og piger. Rådet gentager, at kvinders og pigers rettigheder, ligestilling mellem kønnene og empowerment af kvinder og piger skal have en central plads i dagsordenen for perioden efter 2015, både som et selvstændigt mål og som et tværgående emne, der bør integreres i målsætningerne og indikatorerne for alle mål for bæredygtig udvikling. Det bør også være et afgørende element i de finansielle og ikkefinansielle gennemførelsesmidler og i revisions-, overvågnings- og ansvarlighedsmekanismerne i dagsordenen for perioden efter 2015. Rådet understreger endvidere betydningen af tilpasning til udviklingsfinansiering, navnlig i lyset af den forestående tredje internationale konference om udviklingsfinansiering i Addis Abeba i juli 2015.
5. Rådet understreger, at ligestilling mellem kønnene både er et mål i sig selv og et middel til at opnå bæredygtig udvikling, og betoner, at ambitiøse mål for kvinders og pigers rettigheder, ligestilling mellem kønnene og empowerment af kvinder og piger skal ledsages af tilstrækkelige finansielle og ikkefinansielle midler til gennemførelse og et stærkt politisk engagement fra alle aktører og på alle niveauer. Integration af kønsaspektet og konkrete foranstaltninger bør iværksættes for at gennemføre og forbedre politikker, programmer og lovgivning, der tager hensyn til kønsaspektet, herunder budgetlægning, som er kønsbevidst og tackler uligheder.
6. Rådet understreger, at kvinders og pigers rettigheder, ligestilling mellem kønnene og empowerment af kvinder og piger stadig er en politisk prioritet i EU's optræden udadtil og EU's udviklingssamarbejde og bør styrkes og være kohærent på alle områder uden undtagelse. Rådet minder om, at det er vigtigt at anvende en integreret trestrengt tilgang, der effektivt kombinerer integration af kønsaspektet i alle faser af EU's udviklingspolitikker og -programmer og i processen med fælles programmering, kønsspecifikke tiltag samt politisk dialog med alle partnerlande.
7. Rådet understreger betydningen af at sikre sammenhæng mellem EU's interne og eksterne politikker på alle niveauer for at sikre overholdelsen af kvinders og pigers rettigheder samt rettighederne hos grupper som f.eks. LGBTI. Navnlig gentager Rådet, at det er nødvendigt at sikre udviklingsvenlig politikkohærens og overensstemmelse mellem den næste handlingsplan for menneskerettigheder og demokrati, efterfølgeren til EU's nuværende handlingsplan om ligestilling og styrkelse af kvinders position i udviklingssamarbejdet (ligestillingshandlingsplanen), den brede tilgang til EU's gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolutioner 1325 og 1820, den nye politikstrategi for ligestilling mellem kønnene i EU efter 2015 og midtvejsevalueringen af Europa 2020-strategien.

8. Rådet bekræfter på ny EU's og dets medlemsstaters engagement i at afskaffe alle former for diskrimination imod kvinder og piger, bl.a. ved at afskaffe diskriminerende love, politikker, standarder og praksis, som begrænser kvinders fulde politiske, økonomiske og sociale deltagelse og indflydelse på alle niveauer i samfundet. Opmærksomheden bør også i særlig grad rettes mod forskellige former for diskrimination imod kvinder og piger og deres marginalisering.
9. Rådet understreger vigtigheden af, at EU's retningslinjer vedrørende vold mod kvinder og piger gennemføres fuldt ud, og at alle former for diskrimination imod dem bekæmpes. EU og dets medlemsstater er engageret i at forebygge og bekæmpe alle former for vold mod kvinder og piger i den offentlige og i den private sfære, herunder menneskehandel, vold i hjemmet, skadelig praksis såsom kønslemlæstelse af piger/kvinder og børneægteskaber, tidlige ægteskaber og tvangsægteskaber. Opmærksomheden bør navnlig rettes mod kønsbaseret vold i konflikt- og postkonfliktsituationer, herunder seksuel vold.
10. Rådet er fortsat engageret i at fremme, beskytte og opfylde alle menneskerettigheder og sikre fuld og effektiv gennemførelse af Beijinghandlingsprogrammet og handlingsprogrammet fra den internationale konference om befolkning og udvikling (ICPD) samt resultaterne af revisionskonferencerne og bekræfter sin støtte til seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder i den forbindelse. Med dette in mente bekræfter Rådet, at EU er engageret i at fremme, beskytte og opfylde den enkeltes ret til at have fuld kontrol over og frit og ansvarligt at kunne bestemme i spørgsmål vedrørende sin seksualitet og seksuelle og reproduktive sundhed uden diskrimination, tvang og vold. Rådet understreger endvidere behovet for universel adgang til omfattende god og billig information om seksuel og reproduktiv sundhed samt god og billig uddannelse, herunder omfattende seksualundervisning og sundhedsydelse. Rådet opfordrer alle EU-institutioner til at fortsætte deres arbejde med disse spørgsmål i overensstemmelse med principperne om udviklingsvenlig politikkoherens. Rådet understreger betydningen af at fremme forståelsen af komponenter og elementer vedrørende seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder i EU's udviklingspolitik og opfordrer Kommissionen til at aflægge rapport til Rådet herom inden for 12 måneder.
11. EU anerkender sammenhængen mellem fred, sikkerhed, udvikling og ligestilling mellem kønnene samt kvinders rolle i forebyggelse og løsning af konflikter, fredsforhandlinger, mægling og fredsopbygning. EU er engageret i at øge kvinders deltagelse i fredsforhandlinger og fredsopbygning, navnlig ved at støtte civilsamfundets og græsrods kvindeorganisationernes rolle.

12. Rådet bekræfter EU's stærke engagement i at få gennemført FN's Sikkerhedsråds resolution 1325 fuldt ud og opfordrer til, at der opnås et ambitiøst resultat, når resolutionen revideres på højt plan i oktober 2015. Rådet understreger behovet for at gøre en yderligere indsats for at integrere et kønsaspekt i alle faser, elementer og instrumenter i EU's freds- og sikkerhedsdagsorden samt øge ekspertisen og ressourcerne i missioner og operationer, der gennemføres som led i den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP), og opfordrer til, at resultaterne overvåges ved hjælp af kvantitative og kvalitative benchmarks og mål. Rådet ser med tilfredshed på, at den højtstående repræsentant/næstformanden i den kommende evaluering af EU-Udenrigstjenesten agter at oprette en funktion på højt niveau, som skal beskæftige sig med FN's Sikkerhedsråds resolution 1325 og kønsrelaterede spørgsmål.
13. Rådet anerkender, at kvinder og piger i uforholdsmæssig høj grad rammes af omfanget af den globale fødevare- og ernæringsusikkerhed og virkningen af naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer. Rådet understreger vigtigheden af, at der lægges behørig vægt på disse virkninger i EU's reaktion på humanitære nødsituationer og i den bredere udviklingspolitik og -programmering, herunder reduktion af katastroferisici. Rådet anerkender også kvindernes centrale rolle som fødevareproducenter, især de kvinder, som driver små landbrug.
14. Rådet understreger betydningen af, at der anlægges en holistisk og inkluderende tilgang for at fremme kvinders og pigers rettigheder, ligestilling mellem kønnene og empowerment af kvinder og piger på alle samfundsområder og i alle livsfaser, der bygger på multiinteressentpartnerskaber med private og offentlige aktører, herunder civilsamfundsorganisationer, menneskerettighedsforkæmpere, faglige sammenslutninger, den private sektor og den akademiske verden.
15. Rådet understreger vigtigheden af, at kvinders fulde deltagelse og lederskab fremmes på alle niveauer af beslutningsprocessen i det politiske, økonomiske, offentlige og private liv. Rådet understreger behovet for at fremme og beskytte spillerummet for kollektiv indsats og civilsamfundets arbejde, herunder ikkestatslige organisationers og kvinde- og græsrodsorganisationers muligheder for at udøve lobbyvirksomhed og kæmpe for kvinders rettigheder samt styrkelse og fremme af ligestilling mellem kønnene og empowerment af kvinder og piger.
16. Rådet understreger betydningen af investering i og sikring af kvinders og pigers adgang til og opnåelse af en rimelig og god uddannelse på primær-, sekundær- og tertiærtrinnet i et sikkert, fair og ligestillingsfremmende læringsmiljø såvel som muligheder for teknisk og faglig uddannelse og livslang læring.

17. Endvidere understreger Rådet vigtigheden af at sikre tilstrækkelig og effektiv adgang for kvinder og piger til andre væsentlige ydelser af høj kvalitet, herunder sundhedspleje, der omfatter ydelser vedrørende omfattende forebyggelse, behandling, pleje og støtte i forbindelse med hiv/aids samt rent drikkevand og ordentlige sanitære forhold.
18. Rådet anerkender, at økonomisk empowerment af kvinder er et mål i sig selv og en forudsætning for at opnå bæredygtig udvikling og inklusiv vækst. Rådet understreger den vigtige rolle, som den private sektor spiller i forbindelse med at sikre finansiel støtte og uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder for kvinder, samt når det gælder fremme af virksomhedernes sociale ansvar med hensyn til kønsaspektet. Rådet understreger behovet for at skabe et gunstigt miljø, navnlig ved at fjerne sociale og juridiske barrierer for kvinders adgang til produktionsmidler, herunder jord og andre naturressourcer og økonomiske ressourcer, og fremme såvel finansiel inklusion som passende og tilgængelige sociale beskyttelsessystemer for kvinder i alle aldre og rimelige arbejdsvilkår, herunder lige løn for lige arbejde. Rådet understreger endvidere vigtigheden af at støtte kvindelige iværksættere, bl.a. gennem inklusive finansielle tjenester og virksomhedsudviklingstjenester, faciliteter og uddannelse samt anvendelse af støtteteknologier såsom IKT.
19. Rådet understreger behovet for at inddrage mænd og drenge og fremme deres aktive engagement og ansvar for at støtte adfærdsændringer, imødegå diskriminerende sociale normer og bekæmpe kønsstereotyper. Rådet fremhæver især behovet for at opnå bedre anerkendelse og en mere ligelig fordeling af ubetalt pleje og husligt arbejde mellem kvinder og mænd samt ligestilling i beslutningstagningen i husholdningerne. I denne forbindelse henviser Rådet også til relevante ILO-konventioner¹.
20. Rådet understreger behovet for fortsat at styrke arbejdet med ligestilling mellem kønnene og empowerment af kvinder og piger inden for alle områder af bæredygtig udvikling, herunder klimaændringer, makroøkonomisk politik, arbejdsmarked, udvikling af den private sektor, handel, indkomstmuligheder, landbrug, energi, transport, infrastruktur og byudvikling.

¹ ILO-konvention nr. 100, 111, 183 og 189.

21. Rådet noterer sig den fjerde rapport om gennemførelsen af EU's handlingsplan 2010-2015 om ligestilling og styrkelse af kvinders position i udviklingssamarbejdet², der dækker perioden fra juli 2013 til juni 2014. Rådet glæder sig over de fremskridt, der gøres på områder som f.eks. politisk dialog, koordinering, partnerskaber og den markante EU-holdning vedrørende dagsordenen for perioden efter 2015. Rådet udtrykker imidlertid bekymring over den meget langsomme og ufuldstændige gennemførelse af handlingsplanen og de manglende fremskridt inden for områder som kønsspecifik analyse, statistik, overvågning, finansiell sporing, resultater og virkning. Rådet opfordrer Kommissionen til at gennemføre rapportens henstillinger og ser frem til en endelig rapport om gennemførelsen af den nuværende ligestillingshandlingsplan.
22. Rådet udtrykker også tilfredshed med rapporten om evalueringen af EU's støtte til ligestilling mellem kønnene og empowerment af kvinder i partnerlandene for perioden 2007-2013. Rådet noterer sig rapportens resultater og konklusioner og opfordrer Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til at gennemføre dens vigtigste henstillinger, navnlig i efterfølgeren til den nuværende ligestillingshandlingsplan, begyndende med fuldt udbyggede forvaltningsforanstaltninger. Rådet er bekymret over resultaterne fra de fleste EU-delegationer, som ikke i tilstrækkelig grad tager ligestilling i betragtning, f.eks. ved ikke at gennemføre obligatoriske kønsligestillingsvurderinger i den resultatorienterede overvågning.
23. Rådet opfordrer til styrket engagement og lederskab fra Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten i forbindelse med EU's ambition om at opnå ligestilling mellem kønnene og empowerment af kvinder og piger. Rådet understreger behovet for at gøre køn til en prioritet, tilskynde til bedste praksis, styrke ansvarlighed og gennemsigtighed og sikre, at alle programplanlægningsbeslutninger er evidensbaserede og knyttet til resultaterne. Rådet opfordrer navnlig Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til at træffe mere væsentlige foranstaltninger for at styrke EU-delegationernes rolle og ansvar og prioritere og investere i kønsspecifik analyse af høj kvalitet som grundlag for strategier, programmering og politik samt politisk dialog på landeniveau.
24. Rådet understreger betydningen af strategisk overvågning, evaluering og opfølgning og behovet for at tydeliggøre og styrke rapporteringen, herunder statistikker, ansvarlighedsordninger og forvaltningsforanstaltninger, for at opnå resultater. Rådet understreger navnlig behovet for at fastsætte klare mål og relevante indikatorer, der måles ved hjælp af data, der er opdelt efter køn, alder og andre faktorer, samt forbedre sporing af budgetbevillinger og -udgifter og resultatmåling. I den forbindelse bør der tilstræbes tætte og konsekvente koblinger til dagsordenen for perioden efter 2015 og EU's nye internationale udviklings- og samarbejdsresultatramme. Rådet understreger, at der skal lægges større vægt på kønsaspektet i EU-resultatrammen, og opfordrer Kommissionen til at rapportere i henhold til køns- og aldersopdelte indikatorer.

² Dok. 5732/15.

25. Rådet opfordrer til en udvidet og mere strategisk og menneskerettighedsbaseret tilgang, der indeholder centrale forandringsfremmende prioriteter for håndtering af kønsbestemte uligheder og afhjælpning af de nuværende mangler i forbindelse med ligestilling mellem kønnene og empowerment og fuld gennemførelse af de grundlæggende frihedsrettigheder og menneskerettigheder for alle kvinder og piger. Rådet ser frem til en ambitiøs og robust efterfølger til den nuværende ligestillingshandlingsplan, der dækker perioden fra 2016 til 2020. Rådet understreger behovet for at bygge videre på de fremskridt, der er gjort med den nuværende ligestillingshandlingsplan, samtidig med at den trestrengede tilgang bibeholdes, udnytte de indhøstede erfaringer og tackle de resterende mangler og udfordringer fuldt ud samt fokusere på resultater. Rådet opfordrer Kommissionen til at sikre, at efterfølgeren til den nuværende ligestillingshandlingsplan afspejler EU's optræden udadtil som helhed. Rådet ser med tilfredshed på og tilskynder yderligere til, at EU og dets medlemsstater anlægger en inklusiv tilgang, og ser frem til det igangværende arbejde, der udføres af taskforcen med henblik på at forberede den nye ligestillingshandlingsplan.
26. Rådet opfordrer Kommissionen til at sikre tilstrækkelige finansielle og menneskelige ressourcer for fuldt ud at opfylde EU's forpligtelser i forbindelse med kvinders rettigheder, ligestilling mellem kønnene og empowerment af kvinder og piger. Rådet gentager desuden nødvendigheden af at forandre de institutionelle kulturer og styrke politisk lederskab og øge kapacitet, koordinering, sammenhæng, komplementaritet og ansvarlighed, så EU og dets medlemsstater går foran med et godt eksempel.
-